

Roll No.

(08/19-I)

5658

B.A. (GENERAL) EXAMINATION

Semester-Vth

Punjabi Elective

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

1. ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ 250-300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ

(ਅ) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ

2. ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਕਾਵਿ-ਟੋਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

(ੳ) ਭੰਡ ਜੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਨਿੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਮੰਗਣ ਵਿਆਹ।

ਭੰਡਹੁ ਹੋਵੈ ਦੋਸਤੀ ਭੰਡਹੁ ਚਲੈ ਰਾਹ।।

ਭੰਡੁ ਮੁਆਂ ਭੰਡ ਭਾਲੀਐ ਭੰਡਿ ਹੋਵੈ ਬੰਧਾਨ।।

ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ।

ਭੰਡਹੁ ਹੀ ਭੰਡੁ ਉਪਜੈ ਭੰਡੈ ਬਾਝ ਨ ਕੋਇ।

ਨਾਨਕ ਭੰਡੈ ਬਾਹਰਾ ਏਕੋ ਸਚਾ ਸੋਇ।

(ਅ) ਬੇੜਾ ਬੰਧਿ ਨ ਸਕਿਉ ਬੰਧਨ ਕੀ ਵੇਲਾ।
 ਭਰਿ ਸਰਵਰ ਜਬ ਉਛਲੈ ਤਬ ਤਰਣ ਦੁਹੇਲਾ।।
 ਹਥੁ ਨ ਲਾਇ ਕੁਸੰਪੜੈ ਜਲਿ ਜਾਸੀ ਢੋਲਾ।।
 ਇਕ ਆਪੀਨੈ ਪਤਲੀ ਸਹ ਕੇਰੇ ਬੋਲਾ।।
 ਦੁਧਾ ਬਣੀ ਨ ਆਵਈ ਫਿਰਿ ਹੋਇ ਨ ਮੇਲਾ।।
 ਕਹੈ ਫਰੀਦ ਸਹੇਲੀ ਹੋ ਸਹੁ ਅਲਾਏਸੀ।।
 ਹੰਸੁ ਚਲਸੀ ਡੁੰਮਣਾ ਅਹਿ ਤਨੁ ਢੇਰੀ ਥੀਸੀ।।

(ੲ) ਨਾ ਕੋਈ ਆਖੋ 'ਹੀਰੇ'
 ਮੈਨੂੰ ਆਖੇ ਨਹੀਂ ਜਟੇਟੀ।
 ਜਾਤ ਸਨਾਤ ਪਛਾਣੋ,
 ਮੈਂ ਚਾਕੇ ਨਾਲ ਚਕੇਟੀ।
 ਕਦ ਚੂਚਕ ਮਾਂ ਪਿਉ ਮੈਂਡਾ,
 ਮੈਂ ਕਦਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ।
 ਦਾਵਣ ਆਇ ਲਗੀ ਲੜ
 ਤੈਂਤੇ ਜੇ ਪਵਾਂ ਕਬੂਲ ਜਟੇਟੀ।

(ਸ) ਨਾਨਕ ਆਖੇ ਭੰਗਰ ਨਾਥੁ
 ਤੇਰੀ ਮਾਉਂ ਕੁਚਜੀ ਆਹੀ।
 ਭਾਂਡਾ ਧੋਇ ਨ ਜਾਤਿਓਨ
 ਭਾਇ ਕੁਚਜੇ ਫੁਲੁ ਸੜਾਈ।
 ਹੋਇ ਅਤੀਤੁ ਗ੍ਰਿਹਸਤਿ ਤਜਿ
 ਫਿਰਿ ਉਨਕੇ ਘਰਿ ਮੰਗਣਿ ਜਾਈ।
 ਬਿਨ ਦਿਤੇ ਕਿਛੁ ਨ ਆਈ।

5+5=10

3. ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਨਿਬੰਧਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ
250-300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਰਸਾਉ :

(ੳ) ਸ਼ਰਧਾਰਾਮ ਫਲੌਰੀ

(ਅ) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ

(ੲ) ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ 5

4. ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨਿਬੰਧ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪੜਚੋਲ
ਕਰੋ :

(ੳ) ਵਤਨ ਦਾ ਪਿਆਰ

(ਅ) ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰਆਈ

(ੲ) ਸੰਤਾਂ ਸਾਧਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾ 10

5. ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਂ ਦੀ
ਸਾਹਿਤਕ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਰਸਾਉ :

(ੳ) ਕਿੱਸਾ (ਅ) ਵਾਰ

(ੲ) ਮਹਾਂਕਾਵਿ (ਸ) ਰੁਬਾਈ 10+10=20

6. ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਹਿੰਦੀ ਪੈਰੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ
ਕਰੋ :

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡਿਆ ਪਲੇਟਫੌਰਮ ਧਰ ਫਰਜ਼ੀ ਖਬਰਾਂ ਕਾ
ਪ੍ਰਸਾਰ ਏਕ ਬਡੀ ਸਮਸਯਾ ਬਨ ਗਯਾ ਹੈ। ਯਹ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ
ਪੂਰੀ ਢੁਨਿਆ ਮੇਂ ਦੇਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ
ਸਮਯ ਸੇ ਯਹ ਭੀ ਦੇਖਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ
ਮੀਡਿਆ ਕੰਪਨਿਯਾਂ ਫਰਜ਼ੀ ਖਬਰਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕ੍ਰੋ ਰੋਕਨੇ

के उपाय विज्ञापनों के जरिए लोगों को समझाने की कोशिश कर रही है। लेकिन फिर भी सोशल मीडिया पर फर्जी खबरों का प्रसार कम होने का नाम नहीं ले रहा है।

एमआईटी के अध्ययन में यह बात सामने आई है कि सोशल मीडिया पर सही खबरों के मुकाबले फर्जी खबरों का प्रसार अधिक तेजी से होता है। एसएसआईटी के शोधकर्ताओं ने अपने अध्ययन में यह बताया है कि ट्विटर पर फर्जी खबरों के मुकाबले सही खबरों को 1500 लोगों तक पहुँचाने में छः गुणा अधिक वक्त लगा। इसके अलावा इस अध्ययन में यह भी बताया गया है कि फर्जी खबरों के रिट्वीट होने की सम्भावना 70 फीसदी अधिक होती है। इस अध्ययन में यह बात भी निकल कर सामने आई है कि अगर कोई फर्जी खबर राजनीति से जुड़ी हो, तो इसके वायरल होने की सम्भावना अधिक रहती है। 20

7. ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਵਸਤੂ-ਨਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਚੁਣ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉੱਤਰ-ਕਾਪੀਆਂ ਤੇ ਲਿਖੋ :

(i) 'ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ' ਕਿਸ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ :

(ੳ) ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ

(ਅ) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

(ੲ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ

(ਸ) ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ

(ii) 'ਫਰੀਦਾ ਗਲੀਏ ਚਿਕੜੂ ਦੂਰ ਘਰੁ' ਕਿਸ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ :

(ੳ) ਦੁਨਿਆਈ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ

(ਅ) ਪ੍ਰਭੂ-ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ

(ੲ) ਪਤੀ-ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ

(ਸ) ਪਤਨੀ-ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ

(iii) ਦਮੋਦਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕਿੱਸਾ ਕਿਹੜੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ :

(ੳ) ਮਾਝੀ (ਅ) ਮਲੱਵਈ

(ੲ) ਮੁਲਤਾਨੀ (ਸ) ਪੁਆਧੀ

(iv) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਿਸ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :

(ੳ) ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਕੁੰਜੀ

(ਅ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕੁੰਜੀ

(ੲ) ਸੰਤ-ਬਾਣੀ ਦੀ ਕੁੰਜੀ

(ਸ) ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਦੀ ਕੁੰਜੀ

(v) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਨੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਹਨ :

(ੳ) 31 (ਅ) 35

(ੲ) 39 (ਸ) 41

(vi) 'ਵਤਨ ਦੇ ਪਿਆਰ' ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ?

(ੳ) ਦੇਸ਼ ਵਿਚ (ਅ) ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ

(ੲ) ਘਰ ਵਿਚ (ਸ) ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ

(vii) 'ਭੇਡ-ਚਾਲ' ਨਿਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਸ ਬਿਰਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ ?

(ੳ) ਕਾਮ ਬਿਰਤੀ

(ਅ) ਹੰਕਾਰ ਬਿਰਤੀ

(ੲ) ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਭੇਡ-ਚਾਲ ਬਿਰਤੀ

(ਸ) ਤਿਆਗ-ਬਿਰਤੀ

(viii) 'ਗੁਸਲਖਾਨਾ' ਲੇਖ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਦਰਦਾਇਆ ਗਿਆ ?

(ੳ) ਸਭਿਅਤਾ ਬਾਰੇ

(ਅ) ਗੁਸਲਖਾਨੇ ਬਾਰੇ

(ੲ) ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ

(ਸ) ਧਰਮ ਬਾਰੇ

(ix) 'ਨਾਟਕ ਦੀ ਨਕੜਦਾਦੀ' ਲੇਖ ਵਿਚ ਕਿਸ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਦੁਆਲੇ ਗੱਲ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ ?

(ੳ) ਖੁਦ ਲੇਖਕ ਬਾਰੇ

(ਅ) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੌਰਾ ਰਿਚਰਡਜ਼

(ੲ) ਨੌਰਾ ਰਿਚਰਡਜ਼ ਦੇ ਪਤੀ ਬਾਰੇ

(ਸ) ਨੌਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਬਾਰੇ

(x) 'ਚਿੱਤਰ ਕਲਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ' ਲੇਖ ਕਿਸ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ?

(ੳ) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦਾ

(ਅ) ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪ ਦਾ

(ੲ) ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ

(ਸ) ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਦਾ